

ővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság

1.Bhar.3/2016/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, 2016. év szeptember hó 13. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A rablás büntette és más bűncselekmények miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 24.Bf.XIV.5976/2015/7. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott bűnösségét készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében (Btk. 393. § (1) bekezdés a/ pont) is megállapítja.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2014. december hó 18. napján kelt 4.B.XIV.32.338/2014/20 számú ítéletével a vádlottat rablás büntette (Btk. 365. § (1) bekezdés a./ pont), testi sértés büntette (Btk. 164. § (1), (3) bekezdés) és készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétsége (Btk. 393. § (1) bekezdés a/ pont) miatt, halmazati büntetésül 3 év 3 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Rendelkezett arról, hogy a vádlott a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható és a vádlott által őrizetben és házi őrizetben töltött idő beszámításáról is. Az eljárás során lefoglalt bűnjelek lefoglalását megszüntette és elrendelte megsemmisítésüket, valamint kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére súlyosításért, a vádlott enyhítését, védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért fellebbezett.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2015. év november hó 3. napján kelt 24.Bf.XIV.5976/2015/7 számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottat a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétsége miatt emelt vád alól felmentette. A rablás büntetteként értékelt cselekmény jogszabályi alapját a Btk. 365. § (1) bekezdés a./ pontja I. fordulatára pontosította.

A vádlott szabadságvesztés büntetését 2 évre enyhítette és a szabadságvesztés végrehajtását négy évi próbaidőre felfüggesztette, míg a közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzte.

Rögzítette, hogy a feltételes szabadságra bocsátás és a házi őrizetben töltött idő beszámítása a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelésére vonatkozik és rendelkezett így módon az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a házi őrizet utolsó 2015 év március hó 4 napjáig eltelt idő beszámításáról is.

Pontosította a bűnfeleltetés bűnfeleltetésében szereplő sorszáma.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú határozat ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére a részfelmentés és a büntetés súlyosítása végett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.1343/2015/1 számú átiratában, és képviselője a harmadfokú nyilvános ülésen a fellebbezést fenntartotta.

Kifejtette, hogy a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság álláspontja a részfelmentés vonatkozásában megalapozatlan és anyagi jogszabályt sért, ugyanis a másodfokú bíróság által érintetlenül hagyott és ezáltal irányadó tényállás szerint a vádlott „magához vette” és „elvitte” a sértett pénztárcáját a benne lévő készpénzzel, a személyazonosító okmánnal és az OTP bankkártyával együtt, ezért bizonyítás felvétele nélkül iratellenes és a felülmérlegelés tilalmába ütközik a másodfokú bíróságnak azon megállapítása, hogy kétséget kizáróan nem bizonyított, hogy a vádlott a pénztárcát ténylegesen magához vette.

Ezen túlmenően utalt arra is, hogy téves a másodfokú bíróság okfejtése a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségével kapcsolatos tényállási elem hiányára hivatkozás körében, ugyanis a Btk. 393. § (1) bekezdés a./ pontjának I. fordulata szerint a cselekmény megvalósul azzal is, ha az elkövető a bankkártyát a sértettől annak bejegyzése nélkül elveszi, míg a II. fordulat tartalmazza a megszerzést, mely valóban a tartós birtoklásra irányul. Ezért a vádlott már a pénztárca - az abban lévő bankkártyával együtt történt - elvitelével is megvalósította a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségét.

Kifejtette azt is, hogy álláspontja szerint a kiszabott büntetés a vádlott életvezetésére és az elkövetett cselekmény tárgyi súlyára figyelemmel nem alkalmas a büntetési célok elérésére, annak súlyosítása indokolt.

Mindezek alapján azt indítványozta, hogy az ítélet a másodfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a vádlott bűnösségét állapítsa meg készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében (Btk. 393. § (1) bekezdés a./ pont I. fordulat) is, a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését mellőze és a vádlottat mellékbüntetésül a Btk.61-62. § alapján tiltsa el a közutak elzárásától.

A védő a harmadfokú nyilvános ülésen tartott perbeszédében, a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta, egyetértve a másodfokú bíróság okfejtésével, a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel kapcsolatos bűncselekmény vonatkozásában és a büntetés enyhítése körében is.

Az ügyészi fellebbezés alapos.

A Fővárosi Ítéletbizottság, mint harmadfokú bíróság az ügyészi fellebbezéssel megtámadott másodfokú határozatot, az azt megelőző első- és másodfokú eljárással együtt Be.387.§.(1) bekezdése alapján bírálta felül, abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az első- és a másodfokú bírósági eljárásban betartották-e, illetve, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e vagy sem.

Ennek során megállapította, hogy az első- és a másodfokú bíróság maradéktalanul betartotta a vonatkozó perrendi szabályokat.

Az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmény szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta és részletesen, a logika szabályainak megfelelően értékelte, mérlegelte.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást megalapozottnak tartotta, kiegészítését nem tartotta szükségesnek. Ekként ez a megalapozott tényállás volt irányadó a másodfokú eljárásban is.

A harmadfokú eljárásban a megalapozott tényállás köti a harmadfokú bíróságot, bizonyítás felvételére nem kerülhet sor (Be. 388. § (1) és (2) bekezdés).

Az elsőfokú bíróság eleget tett az indokolási kötelezettségének is.

A bizonyítékok értékelésével kapcsolatban megállapítható, hogy a vádlotton és a sértetten kívül nem volt az eseménynek közvetlen szemtanúja, ezáltal a kihallgatott tanúk kizárólag a cselekmény közvetlen érintettjeitől rendelkeztek információval, ami megnehezítette az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét.

Helyesen hivatkozott a másodfokú bíróság arra, hogy az elsőfokú bíróság, ezen mérlegelő tevékenysége során a bizonyítékokat körültekintően és minden részletre kiterjedően megvizsgálta és egymással összevetette, minden az ügy eldöntése szempontjából releváns ténnyel és körülménnyel, ezáltal a mérlegelési tevékenysége során rögzítettek oly mértékben teljeseek, hogy azokat megismételni a másodfokú bíróság nem tartotta szükségesnek.

Helyesen állapította meg azt is a másodfokú bíróság, hogy a testi épség elleni cselekmény kapcsán rendelkezésre álló peradatok egyértelműek, azt maga a vádlott is beismerte legelső meghallgatásán túl.

Helyálló a másodfokú bíróság megállapítása az erőszakos vagyon elleni bűncselekmény kapcsán is, miszerint az elsőfokú bíróság a logika szabályainak megfelelően helyesen vezette le azt, hogy fel sem merülhetett annak lehetősége - figyelemmel a cselekmény elkövetésének kezdete és befejezése és a vádlott elfogása között eltelt rövid időtartamra -, hogy a sértett zsebében lévő pénztárcából a pénzt a vádlotton kívül más is elvehette volna, vagy azt a sértett szállításakor véletlenszerűen hagyta volna el.

Helyesen állapította meg a másodfokú bíróság vizsgálata során, hogy a felülbírálat tárgyát képező erőszakos vagyon elleni cselekmény miatt minősül kizárólag rablásként és helytállóan hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróságnak a bűncselekmény elkövetését megelőző vádlotti magatartásából levont következtetése helytálló, kiegészítve azzal, hogy a cselekményt teljes egészében, egységében kell vizsgálni, mely szerint a sértetti bántalmazást nyomban egy mozdulattal követte az érték-elvételi magatartás.

Mindezeket egybevetve helyesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az eljárásban nem volt olyan további szempont, amelyet az elsőfokú bíróság ne vett volna figyelembe a bizonyítékok értékelésekor, ezért a megállapított tényállás a másodfokú eljárásban eredménnyel nem volt támadható.

Az irányadó tényállásból okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére valamennyi terhére rótt bűncselekményről.

Ugyanakkor tévedett a másodfokú bíróság, amikor elfogadva az elsőfokú bíróság tényállását, azzal ellentétben mégis azt állapította meg, hogy kétséget kizáróan nem volt bizonyítható, hogy a vádlott a pénztárcát ténylegesen magához vette, vagy a tárcát a sértett eszméletlen állapotát kihasználva csak átkutatta és abból a pénzt kivette.

A másodfokú bíróságnak ezen megállapítása a Be. 351. § (1) bekezdésében rögzített bizonyítékok felülmérlegelésnek tilalmába ütközött, amire a másodfokú bíróságnak az elfogadott tényállás mellett nem volt lehetősége.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásban rögzítésre került, hogy a vádlott a földön eszméletlenül fekvő sértett kabátjának bal felső zsebében lévő cipzárt leszakítva, az abban lévő fekete színű bőr pénztárcát „magához vette”, majd a sértettet magára hagyva gyalogosan eltávozott.

Egyetértett az ítéletábra a fellebbviteli főügyészség átiratában írtakkal, miszerint a Btk. 393. § (1) bekezdés a/ pontjának I. fordulatában leírt bűncselekmény megállapítható, ha az elkövető a bankkártyát a sértettől, annak bejegyzése nélkül elveszi, hiszen az elvétel elkövetési magatartás már önmagában azon mozzanattal is megvalósul, ha a dolog, jelen esetben a bankkártya kikerül a birtokos rendelkezési köréből, azaz e magatartás a korábbi birtokállapot megszüntetését jelenti, azzal, hogy irreleváns, hogy a bankkártya az elkövető tényleges birtokába kerül-e vagy sem és amennyiben ez a birtokállapot létrejön, az mennyi ideig tart.

Ezzel szemben a „megszerzi” elkövetési magatartás olyan birtokbavételt jelent, amely hosszabb ideig tartó birtokállapot létrehozását célozza.

Jelen esetben helytállóan állapította meg azt az elsőfokú bíróság, szemben a másodfokú bíróság érvelésével, hogy a bűncselekmény megvalósult azáltal, hogy a vádlott elvette azt a pénztárcát, amiben benne volt a más, azaz a sértett tulajdonában lévő bankkártya, annak ellenére, hogy azt viszonylag rövid ideig birtokolta, hiszen a közel egy óra múlva bekövetkezett elfogásakor, már valóban nem volt a birtokában és azt használni sem volt szándéka, hiszen a tárcával együtt, még elfogását megelőzően eldobta, ami később a sértetthez is visszakerült.

Mindezek alapján a harmadfokú bíróság a vádlott bűnösségét megállapította a Btk. 393. § (1) bekezdés a/ pontja szerint minősülő készpénz helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében is.

A büntetés kiszabása körében értékelhető körülményeket az elsőfokú bíróság hiánytalanul vette számba, azok kiegészítését a másodfokú bíróság sem látta szükségesnek.

A harmadfokú bíróság eltérő jogi álláspontja, a többletbűnösség megállapítása miatt, a harmadfokú eljárásban már újból súlyosító körülményként értékelhető az elsőfokú bíróság által hivatkozott többszörös halmazat.

Ennek ellenére is rögzíthető, hogy a másodfokú bíróság részletesen, a súlyuknak megfelelően értékelve a feltárt bűnösségi körülményeket, a cselekményekkel arányban álló mértékű büntetést szabott ki, amely figyelemmel a vádlott személyi körülményeire és életvezetésére, illetve a cselekményt követő magatartására és nem utolsósorban a sértett megbocsátására is, az ítéletábra által megváltoztatott minősítés mellett sem törvénysértően enyhe, az megfelel mind a speciális mind a generális prevenció követelményeinek is.

Ezért a büntetés súlyosítására az Ítéletábra nem látott lehetőséget.

A másodfokú bíróság egyéb, járulékos kérdésekben hozott rendelkezései törvényesek voltak.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság ítéletét a Be 398. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta, míg egyéb, törvényes rendelkezéseit a Be. 397. §-a alapján helybenhagyta.

Budapest, 2016. év szeptember hó 13. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Ölvedy Emese s.k.
előadó bíró

. Bartkó Levente s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 24.Bf.XIV.5976/2015/7. számú ítélete a Fővárosi ítéltábla mint harmadfokú bíróság 1.Bhar.3/2016/6. számú ítéletében írt változtatással 2016. év szeptember 13. napján jogerőre emelkedett és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2016. év szeptember hó 13. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:
tisztviselő